

LASTEN OSASTO

FITCHBURG, MASS.

Haloo! Tämä on ensi kerta kun minä kirjoitan "Lasten osastoon." Minä käyn voimisteluseura "Jyryn" harjoituksissa joka keskiviikko iltana. Siellä on paljon lapsia ja on hauskaa. Minä olen viidennessä luokassa koulussa, olen kymmenen vuoden vanha. Minä käyn työkokouksissa ja ohjelma kokouksissa. Meillä on yli kolmesataa jäsentä vasemmisto osastossa. Omas haala ei ole vielä, vaan maan on jo ostettu. Täällä on paljon lunta ja on hauska suksitella ja laskea mäkeä. Nyt minä lopetan tällä kertaa. Lämpimän tervehdys kaikille pikku "luhloisille". Toivottaa: Vieno Aarnio.

WORCESTER, MASS.

Rakkaat Toverittaren lukijat. Tämä on ensimmäinen kerta kun kirjoitan Toverittareen, niin en tiedä oikein kuinka aloittaisin. Alan sentään kertoamaan meidän "Nuorisoliitosta". Kaikki jotka ovat 14—25 voivat yhtyä tähän "Nuorisoliittoon". Meillä on siellä paljon hauskaa. Keskustellaan asioita ja on sitten vielä aikaa ohjelmalle ja leikille. Me pidämme jonkun ajan perästä suuren illaman, joka kestää kaksi päivää. Siellä esitämme paljon ohjelmaa, nimittäin runoja, kertomuksia, lauluja, soittoa, kappale ja vielä "minstrel show", kaikki siinä samassa.

Meillä on täällä Worcesterissa ollut toiminta vähän hidasta. En tiedä oisko se voimien vähyys syytä, kun vasta viime kuussa perustettiin "Nuorisoliitto." Vaan toivomme on, että se menisi innolla eteenpäin.

Jotkut nuoret täällä ovat niin pikkumaisia, ettei ne viitsi tulla ollenkaan meidän kokouksiin, kun ovat olevinaan niin suuria ja vanhoja, että ne eivät viitsi nuorien kanssa olla ollenkaan, vaikka ovat itse samantaisia.

Ei ole enään muuta kirjoittamista, mutta kirjoitan taas kun illamat ovat menneet ohi. Toveruudella. — A. Mäkelä.

RORKETON, MAN.

Tulen nyt sinne lasten "leikki kenttään", joksi Fred Koski nimittää "Lasten osastoa" Toverittaren kymmenvuotisjulkaisussa.

Paljonpa onkin jo ilmaantunut lasten kirjoituksia Toverittareen. Olipa Elma Manitobastakin kirje, mistä muualta vielä täältä Manitobasta löytyy Toverittaren lukijoita? Antakaa-pas näkyä. Minä tykkään lukea patikkakuntakirjoitusta, mutta myöskin tykkään lukea kaunokirjoituksia sellaisia joita voi ymmärtää. Tietysti alan seurata vakavampiakin asioita sitä myöten kuin ymmärryskykyäni kehittyi niitä käsittelemään.

Jospa minäkin mainitsen koulukäynnistäni. En ole käynyt koulua tänä talvena. Olen kahdeksannessa luokassa. Kun on niin paljon oppilaita yhdellä opettajalla että yli neljäkymmentä, niin hänellä ei ole aikaa antaa opetusta niin monesta aineesta kuin kahdeksas luokka vaatii, joten en voinut koulussa enää edistyä, niin olen siten jäänyt jatkamaan opintojani vain kokemuksen koulussa. Täällä ei olekaan koulupakkoa kuin neljäntoista ikävuoteen asti. Tulen jo pian neljäntoista vuotiaaksi.

S. S. Järjestön organiseraaja A. Hautamäki pitäisi tuleman tänne puhumaan maaliskuun 25 päivän ajoissa. Ehkäpä hänen puheestaan jää meille nuorillekin jotakin muistoon kun vaan yritämme tarkkaavasti kuunnella.

Lasten opetusta ei ole vielä täällä järjestetty, ehkäpä sitten jotakin toimitaan kun saapuu kaavakkeet, jotka S. S. edustajokokouksessa ovat tulleet hyväksytyksi. Ehkäpä tässä riittääkin täksi kertaa. Bye, bye toistaiseksi. — Lillian Husa.

RORKETON, MAN.

Haloo Toverittaren lukijat. Tämä on ensi kerta kun kirjoitan Toverittareen. Minä olen käynyt koulua ja olen neljännessä luokassa. Minun opettajan nimi on Miss Hankin. Minulla on kaksi siskoa ja kolme veljeä. Minä olen tehnyt suksia. Täällä on paljon lunta. Meidän koululla on kaksi pataa polkaa. Minä kirjoitan joskus lisää, kirjotti Anskar Miller.

RORKETON, MAN

Minäkin yritän vähän kirjoittaa Toverittareen. Minä olen ajatellut, että kirjoitan Toverittareen, mutta en minä vielä oikein osaa järjestää asioita. Tämä on ensi kerta kun kirjoitan. Toinen veljeni Anskari on neljännessä luokassa ja meillä on 25 lasta koulussa. Meidän luokassa on 7 lasta. Minun veljeni Anskari on neljännessä luokassa mutta hän on jällessä meitä. Hän on alkupäässä ja me olemme paljon edellä. Me lapset olemme nyt yksin kotona isä ja äiti ovat menneet osaston illtamaan kun siellä on näytöskappale. No enpä hoksaa nyt muita erityistä tällä kertaa. Vähän epäilen sitäkin, että tämä joutuu roska-koriin, mutta en vaan äidille tätä näytää. Onnellista kevättä kaikille.

Mamie Miller.
10 vuotias.

DUNBLANE, SASK. CAN.

Minä kuljen koulua ja minä olen vasta ensimmäisessä luokassa. Olen vasta seitsemän vuotta vanha. Minulla on veli, joka on kymmenen vuotias. Me kuljemme hänen kanssaan koulua. Meillä on pitkä matka koulun. Minulla on sisko, jonka nimi on Saima. Hän on 22 vuotta vanha. Minulla on toinen veli, jonka nimi on Emeli ja hän on 24 vuotta vanha.

Täällä on kylmä talvi ja on paljon lunta ja tuulee ja tuiskua. Ei meidän ole tarvinnut kävellä koulun. Isä on sinne meitä kuljettanut. Minä tykkäisin nähdä tämän painettuna Toverittareen. Minä tykkään kirjoittaa Toverittareen.—Bertha Westl.

GEYSER, MONT.

Eletäänhän sitä täälläkin, vaikka ei täältä kukaan kirjoita. Uutisia kyllä olisi kaikenlaisia. Täältä Geyseriä ei kyllä lapset koskaan kirjoitakaan. Vika on että ei tule ensin aloitettua. Osaamme kyllä kirjoittaa Suomea.

Minulla ei ole ollut oikein hyvä tilaisuus mennä koulun, kun ei ole ollut opettajaa. Siitä kyllä minä osaan puhua ja kirjoittaa englanninkielistä.

Ei meillä täällä ole ihannellittoa niinkuin muualla päin on. Meillä on haali, mutta eipä siellä mitään hommata. Se pitäisi olla suomalaisen haali, mutta toiseksi siellä tanssia pitäisi. Ja sitten se on niin kaukana karkista, ettei sinne kukaan mene.

Täällä suomalaiset kaikki asuvat aivan omaan lujkaan. Ei ole mitään yhteispyrinhöitä. Me koululapset joskus pidämme jottakin juhlaa. Ei täällä enää ole osastoakaan, kun meille haali tuli. Kaikki hajosi pois. Ennen täällä oli kokouksia ja kaikkia semmoista.

Talvi on ollut kova, lunta on paljon, niinkuin sitä muuallakin päin ilmece. Kyllä se nyt jo saisi sulaa poisikin. Jätän toisillekin tilaa Toverittareen. Tositoveruudella: — Jennie Kosola.

Alma ja Veera

Alma tuli koulusta kotiin iloisena ja huolettomana. Hän ensimmäiseen ensi läksynsä hyvin, joten sai opettajalta usein kiitoslauseita. Hän oli luokan etevin oppilas ja oli erikoisesti opettajan suosiossa, jonka hän hyvin näytti tietävän. Hänen tekemiään pieniä vallattomuuksia ei opettaja ollut huomavinaan, vaikka jokaisesta pienimmästäkin virheestä, ja huolimattomasta käytöksestä, saivat toiset oppilaat ankaran muistutuksen. Alma oli ylpeä opettajan suosiossa ja ikäänkuin täysin oikeutettuna kohteli

joskus tovereiltaan hyvinkin halveksien.

Koulussa oli useamman eri kansallisuuden lapsia ja vain heidän lasten vanhemmat olivat tässä maassa syntyneitä. Alma piti itseään kunnan amerikkalaisena, kun hänen vanhempansa, ja vieläpä heidänkin vanhempansa, olivat maassa kasvaneet, eivätkä tienneetkään muusta maasta, kuin tästä "kultalasta". Sillä asialla hän osasi ylpeillä, eikä ihmekään, sillä hänen äitinsä sitä amerikkalaisuutta tyttönsä koetti kaikin tavoin juurruttaa.

Alman kotona pidettiin tavallisesti palvelustyttöä ja — jos mahdollista — valittiin aina maassa syntynyt, kielitaitoinen.

Tuli sitten sota-aika, jolloin palvelustytöiden saanti oli vaikeampaa, niin sai Almankin äiti löytyä nolhin vihattuihin siirtolaisiin. Ei tahtonut saada työntekijää millään tavalla. Pitkin ilmoittelemisen perästä vihdoin ilmestyi venäläinen tyttö, joka oli halukas tulemaan palvelukseen. Tyttö oli kaunis, hyvin miellyttävä käytökseltään ja puhui myös hyvin maan kieltä. Ei aikaakaan, niin jo mieltä koko talonväki tyttöön ja varsinkin Alma häneen ihastui. Kukaan heidän entisistä palvelustytöistään ei ollut niin hyvä kuin oli nyt tämä Veera. Hän olikin erittäin ymmärtäväinen, vaikka oli vielä nuori. Oli niitä maansa parhaita tyttöjä.

Vainoa pakoon oli hän lähtenyt kotimaastaan, jossa vallankumouksellisia kidutettiin ja pihnattiin hirveästi. Kamalaa kohtelua oli Veerakin saanut osakseen, kun ei napsematta ollut orjuuteensa tyytynyt. Amerikkaa hänelle ylistettiin, mutta kokemuksiensa oli hän tullut siihen huomiioon, että sitä keuhuttua vapautta ei täälläkään ollut. Orjansa sai olla työläistyttö joka paikassa, meni minne tahansa.

Veeran sydän liekehti palavasta inostuksesta, kun hän sai kuulla, että vihdoinkin kotimaansa hirmuballitus oli kukistettu ja tilalle saatu työläisten valta. Siitä alkaen tuli hänelle kiihkeä halu päästä takaisin kotimaahansa. "Kotiin... kotiin" lauleli Veera yksinäisinä hetkinään pienessä kammiolossaan, talon ylimmässä kerroksessa.

Eräänä päivänä tuli Alma keittiöön Veeran luo ja näytti hyvin nyrpeitä. Hetken katseltuaan Veeraan, alkoi hän puhua:

— Niitä sinun kotimaasi ihmisiä minä oikein sydämeistäni halveksin, minä aivan vihaan niitä julmia bolsevikkeja... Koulussa, opettaja puhui heistä niin pahaa, että aloinpa jo mielessäni olla sinullekin vihainen, kun sinäkin olet siellä... Koulussa on paljon venäläisten lapsia... ja nytpä he itse saavat kuulla minkälaisesta maasta ovat kotoisin. En tahdo tunnustaa heitä tovereikseen, sillä he eivät ole sen parempia...

Veera hymyili katkerasti, kuullessaan tuon pikkua tyttösen puheen, sillä hän oli tavallaan Almaan miellynyt. Puheli Almalle vakavana:

— Vai on Alma vihainen minulle... vain siksi, kun opettaja on halventanut kotimaani urhoollisia ja paljon kärsineitä ihmisiä. Kuinka epärehellinen onkaan sellainen opettaja, joka kylvää vihaa lasten herkkiin mieliin ja opettaa lapsia halveksimaan omia koulutovereiltaan. Säälän sellaista kansaa, jolla on noin typerä opettaja... Veera ei jatkanut sen enempää.

Jonkun päivän kuluttua tuli Alma taas tytön luo. Sanoi hymyillen ja ikäänkuin anteeksi pyytäen:

— Kerroppa nyt Veera minulle, minkälaista siellä sinun kotimaaseni oikein on. En minä enää usko ainakaan kaikkea pahaa, mitä opettaja on heistä kertonut...

Veera kertoi hänelle suuresta Venäjän maasta, sen paljon kärsineestä kansasta, siitä valtiosta, jota rikkaat ovat kauan harjoittaneet köyhää kansaa kohtaan. Hän jutteli paljon niistä lapsista, jotka olivat saaneet nälkää ja vilusta väristä jäädessään orvoiksi, kun heidän vanhempansa olivat murhatut tahi viety vankiloihin. Nyt siitä ikeestä olivat Venäjän työläiset päässeet, saaneet itselleen santonavallan... Vain kateudesta puhuvat rikkaat ihmiset heistä pahaa... Veera selitti asioita niin paljon kun tyttö malttoi kuunnella. Alma jäi mielteisiin.

Kului aikaa. Surullisia uutisia alkoi kuulumaan Venäjältä. Kauhea kuivuu oli kohdannut suurta maanluetta, viljaa ei lainkaan tullut Volgan seuduilla. Miljoonia ihmisiä on jo kuollut nälkään Venäjällä. Kauhunkertomuksia kierteli ympäri maailmaa. Monet äidit epätoivoissaan tappoivat omia lapsiaan ja söivät pienoisensa ruumista... Niin kerrottiin sanomalehdissä.

Taas tulee Alma koulusta kaunifseen kotiinsa ja rientää kohta Veeran luo.

— Tiedätkös Veera, mitä taas kuulin koulussa... Opettaja sanoi, että se on Jumalan rangaistus niille julmille bolsevikkeille, kun aurinko on polttanut kaiken viljan heidän maastaan. Nyt he viimeinkin näkevät, mitä he ova tehneet... Paljon muutakin kerrottiin... että tuli oikein paha olokseni, sillä en minä kuitenkaan toivoisi heille mitään pahaa...

Nyt alkoi Veeralle täysi työ selittäessään taas Almalle, miten asiat oikeastaan ovat. Hän ilkutettuna ja suurella taidolla puhui Venäjän kansaa kohdanneesta kauheasta onnettomuudesta ja miten rikkaat olivat kieltäneet aikoinaan apunsa, joten ihmisten täytyi kuolla nälkään, vaikka maailmassa on hiaksikin ruokatarvonta.

Alma toitsena sanoi:

— Kohta en pidä lainkaan opettajastani, kun hän puhuu niin paljon selästä, joka ei ole totta!

Veera jatkoi: — Almankin velvollisuus on auttaa näitä onnettomuuteen joutuneita ihmisiä. Sinä saat paljon rahaa makeista ja muita miellekojasi varten, joten voit edes osan niistä jättää ostanutta ja antaa niille pienille lapsille, jotka kuolevat nälkään odottaessaan ruokaa...

Alman säälintunteet oli herätetty ja hän nyökkäytti päätään merkiksi, että hänkin koettaa tehdä parhaansa. Muistiko lupauksensa, siitä emme tiedä. Mutta jokaisen velvollisuus on pitää lupauksensa.—H. M.

Vapautta kohti

Mikael Rutanen.

Rikkahien mielivalta johtanut on kansaa maan orjuudessa vuosisadat, riiston kiihko huolenaan. Ja niin kurtat valheita orjain tuhoks' laativat: pyövelihurtat kirveinensä, hirsipuut ja vankilat.

Päiten päällä ahkerien häilyi miekko Demokleu, nalkä jäyti, kuolo uhos, suru hiipi sydämeen, Jatkuvasti yöt ja päivät grotten rattaat jyskivät kaatoit nalja ja vainon keihäs oikeuden etsijät.

Riehu rikkaan mielivalta, veren jano kiihtyi sen, loisti loisteliljain joukko onnestansa juopuen, Riehu ennen, nytkin vielä jatkuu sama verityö, säälimättä, säästämättä meitä vihanvitsa lyö.

Aika rientää! — Heräsvät ikityöstä orjat jo, sydämihin kärsivien tuikkii toivon aurinko! Mieli telmi keveänä, ilost sydän ailakoi, orjalasten urhoitista aika uusi tarinot.

Pois on maine Caeserien, Attilankin mahtavuus, suurempia ihmetöitä nähdä saapi aika us! Ihmetöitä, joit' ei muinaishistoriat tunnekaan, josta lastemmekin lapset riemuin käyvät kertomaan.

Sin' ei toki määränpäännä harvain etuolkeus, mutta kansain hyvinvointi: veljeks ja vapaus! Siksi sille ilmielien parhaimmat uhraten, kansa kohti vapautta rientää kautta taistojen!